

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 08.12.2023 r.

K-2.431.1.61.2023.8.SG

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Sposób wykonywania czynności tłumacza przysięgłego w zakresie prawidłowości i rzetelności prowadzenia repertorium, a także pobierania wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego wykonane na żądanie sądu, prokuratora, Policji oraz organów administracji publicznej.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Imię i nazwisko tłumacza przysięgłego	Pani Joanna Zakrzewska - Bełza tłumacz przysięgły języka niemieckiego, adres do korespondencji: Kresowian 41, 73-102 Witkowo Drugie
Okres objęty kontrolą wg programu	Od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 13 października 2023 r.
Kontrolujący	Pani Sylwia Gaszek – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, Pani Anna Rusakowicz – starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
Nr upoważnienia	Nr 97/23 z dnia 10 października 2023 r.
Podstawy prawne do przeprowadzenia kontroli	- art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r., poz. 1326), zwanej dalej <i>ustawą</i> ; - art. 45 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r., poz. 221 z późn. zm.).
Termin kontroli	16 – 18 października 2023 r.
Tryb kontroli	kontrola planowa, tryb zdalny ¹
Podstawa prawna	- art. 13 ustawy: „Tłumacz przysięgły jest uprawniony do: 1) sporządzania i poświadczania tłumaczeń z języka obcego na język polski, z języka polskiego na język obcy, a także do sprawdzania i poświadczania tłumaczeń w tym zakresie, sporządzonych przez inne osoby; 2) sporządzania poświadczonych odpisów pism w języku obcym, sprawdzania i poświadczania odpisów pism, sporządzanych w danym języku obcym przez inne osoby; 3) dokonywania tłumaczenia ustnego”; - art. 17 ust. 1 ustawy: „Tłumacz przysięgły prowadzi repertorium, w którym odnotowuje czynności wymienione w art. 13.

¹ Kontrola odbyła się w trybie zdalnym, na co p. Joanna Zakrzewska - Bełza w oświadczeniu złożonym dnia 16 października 2023 r. wyraziła zgodę.

(dowód: akta kontroli str. 21)

Ustalenia kontroli

Pani Joanna Zakrzewska - Bełza, prowadząca działalność gospodarczą w zakresie objętym kontrolą, posiada uprawnienia tłumacza przysięgłego języka niemieckiego od dnia 20 kwietnia 2007 r. Tłumacz przysięgły został wpisany na listę prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod numerem TP/389/07.

Na podstawie złożonego przez tłumacza oświadczenia ustalono, że w okresie objętym kontrolą p. Joanna Zakrzewska - Bełza wykonała:

- **329 tłumaczeń pisemnych**, w tym **25** tłumaczeń na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy, z czego:
 - w 2020 r. – **153** tłumaczenia, nie dokonano tłumaczeń na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2021 r. – **27** tłumaczeń, w tym **5** na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2022 r. – **42** tłumaczenia, w tym **15** na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy,
 - w 2023 r. (do dnia 13 października 2023 r.) – **107** tłumaczeń, w tym **5** na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy.
- **2 tłumaczenia ustne** wykonane w 2022 r. na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy.

Ponadto stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nie zaistniały przypadki odmowy wykonania tłumaczenia na zlecenie organów wymienionych w art. 15 ustawy.

Kontroli poddano **wszystkie** tłumaczenia ujęte w poniższej tabeli, dotyczące tłumaczeń wykonanych na żądanie organów wskazanych w art. 15 ustawy pod kątem prawidłowości pobierania wynagrodzenia.

Rok	Numer pozycji w repertorium
2021	1/2021, 2/2021, 5/2021, 6/2021, 7/2021 (5 tłumaczeń pisemnych)
2022	2 tłumaczenia ustne: z dnia 28.03.2022 r. oraz z dnia 30.11.2022 r., 22/2022, 23/2022, 24/2022, 25/2022, 26/2022, 27/2022, 28/2022, 29/2022, 30/2022, 31/2022, 32/2022, 33/2022, 34/2022, 35/2022, 36/2022 (15 tłumaczeń pisemnych, 2 tłumaczenia ustne)
2023	97/2023, 98/2023, 99/2023, 100/2023, 101/2023 (5 tłumaczeń pisemnych)

(dowód: akta kontroli str. 21, 30-31, 37-40, 50)

Nie wniesiono uwag do wysokości pobranego wynagrodzenia w 26 tłumaczeniach wykonanych na rzecz organów wskazanych w art. 15 ustawy. Naliczone kwoty odpowiadały stawkom określonym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego².

W przypadku tłumaczenia ujętego w poniższej tabeli zwrócono się do tłumacza z prośbą o wyjaśnienia.

L.p.	Numer w repertorium	Informacje pozyskane z przedłożonego repertorium				Ustalenia kontrolującego
		Tłumaczenie POL - j. polski GER - j. niemiecki	Liczba stron tłumaczenia	Liczba sporządzonych egzemplarzy	Wartość pobranego wynagrodzenia (w zł)	Wynagrodzenie obliczone na podstawie § 2 rozporządzenia (w zł)
2022						
1.	31/2022	GER-POL	8	3	283,00	284,00

² Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego (Dz.U. 2021, poz. 261 z późn. zm.), zwane dalej *rozporządzeniem*.

Pani Joanna Zakrzewska – Bełza poinformowała: (...) stawka została naliczona zgodnie ze Stawkami Wynagrodzenia za czynności Tłumacza Przysięgłego. [...] Tłumaczenie zostało wykonane z języka obcego (niemiecki) z I grupy na język polski, czyli 34,50 za stronę przeliczeniową. Dokument obejmował 8 stron * 34,50 PLN = 276 PLN + 2 dodatkowe egzemplarze 8 stron * 0,50 PLN = 8 PLN. Oznacza to, że faktycznie pomyliłam się o jeden złoty na swoją niekorzyść.

(dowód: akta kontroli str. 38, 55)

Uwzględniając wniesione wyjaśnienie tłumacza oraz jednostkowy charakter nieprawidłowości w naliczeniu wynagrodzenia, powyższe uznaje się za uchybienie.

Następnie sprawdzeniu poddano prawidłowość dokonywania wpisów w prowadzonym repertorium.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w przeważającej większości prowadzony rejestr zawierał informacje wskazane w art. 17 ust. 2 ustawy.

Niemniej jednak zwrócono uwagę, na brak:

- wypełnienia kolumny *rodzaj wykonanej czynności i języka tłumaczenia* w repertorium z 2020 r., a w rejestrach z lat 2021-2023 stosowanie zapisu tłumaczenie z języka polskiego/niemieckiego zamiast tłumaczenie pisemne z języka (...) na język (...);
- nazwy (oznaczenia) zleceniodawcy w kilku pozycjach w kolumnie 3 w repertorium z 2020 r., gdzie odnotowano jedynie adres;
- określenia w rubryce „uwagi o rodzaju formie i stanie dokumentu” w rejestrze w 2020 r. czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku, faksu, skanu, itp.);
- informacji o liczbie stron tłumaczenia i liczbie sporządzonych egzemplarzy w kilkunastu wpisach z 2020 r. np.: poz. 12-13, 21, 31-32, 51, 67-68, 72-73, 113, 115, 135-137;
- określenia w niektórych pozycjach w kolumnie 4 repertorium:
 - dat tłumaczonych dokumentów np. poz. 53/2020, 6-7/2021, 24/2022, 34/2022, 5-14/2023, 21-22/2023, 36-47/2023, 69-73/2023, 98-101/2023;
 - oznaczeń tłumaczonych dokumentów np. poz. 39-40/2020, 44/2020, 86/2020, 99/2020, 108-112/2020, 2/2021, 11/2021, 15/2022, 24/2022, 69-76/2023, 100/2023lub odnotowania informacji o ich braku.

W powyższym zakresie tłumacz udzielił informacji, z których wynika, że większość powyższych braków było spowodowanych przeoczeniem. Ponadto p. Joanna Zakrzewska – Bełza poinformowała: *brak liczby stron i egzemplarzy wynika ze sposobu rozliczania dokumentów samochodowych z biurami tłumaczeń: zapłatę otrzymywałam nie za liczbę stron, ale za komplet dokumentów; w odniesieniu do braku oznaczenia zleceniodawcy: jest to błąd w wypełnianiu repertorium polegający na rozdzieleniu nazwy zleceniodawcy i jego adresu na dwie rubryki (...).*

(dowód: akta kontroli str. 25-31, 37-38, 41-42, 44-45, 47-48, 50)

Mając na względzie ww. nieprawidłowości oraz kierując się potrzebą upowszechniania wiedzy na temat sporządzania zapisów w repertorium, w toku kontroli przekazano tłumaczowi *Zasady oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego* z dnia 21 listopada 2019 r. stosowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej przy Ministrze Sprawiedliwości (zwane dalej *Zasadami oceny*). Dokument ten w odniesieniu do wyżej wymienionych uwag, wskazuje

następujący sposób opisu dokonanych tłumaczeń w repertorium:

- **rodzaj wykonanej czynności i języka tłumaczenia:** *wpis do tej rubryki ma określić czynność wykonaną przez tłumacza przysięgłego, do wykonania której pozostaje uprawniony mocą art. 13 ww. ustawy, a więc jedną z następujących czynności: tłumaczenie pisemne z języka (...) na język (...), tłumaczenie ustne (zawsze na język [...] i z języka [...] na język polski), poświadczenie dostarczonego tłumaczenia pisemnego z języka (...) na język (...), odpis dokumentu w języku (...), poświadczenie dostarczonego odpisu dokumentu w języku (...);*
- **oznaczenie zleceniodawcy albo zamawiającego wykonanie oznaczonego tłumaczenia;** *(...) „oznaczenie” należy rozumieć wyłącznie jako imię i nazwisko osoby fizycznej lub nazwę osoby prawnej lub podmiotu nieposiadającego osobowości prawnej. Można podać imię i nazwisko osoby będącej przedstawicielem osoby prawnej lub podmiotu nieposiadającego osobowości prawnej(...);*
- **uwagi o rodzaju, formie i stanie dokumentu:** *jeśli rodzaj dokumentu nie jest podany w jego nazwie na przykład dyplom, świadectwo, zaświadczenie, akt notarialny itp., zaś jego stan wykazuje zniszczenie lub ogólną nieczytelność, wynikającą np. ze sporządzenia go pismem odręcznym, należy w tej rubryce te dane podać, np. „dyplom, nieczytelne wpisy odręczne”. Brak uwagi na temat stanu dokumentu oznacza, że dokument jest w dobrym stanie, nie nasuwającym żadnych zastrzeżeń. Zawsze jednak należy w tej rubryce stwierdzić, czy dokument jest w formie oryginału lub tekstu niesygnowanego (kopii, wydruku faksu, skanu itp.);*
- **liczba stron tłumaczenia:** *wpis ma określić cyframi arabskimi wyłącznie liczbę stron tłumaczenia pisemnego bez podawania liczby znaków na stronie obliczeniowej(...);*
- **liczba sporządzonych egzemplarzy:** *liczba ta ma obejmować wszystkie egzemplarze pod jednym numerem wpisu, obejmującym również pierwszy egzemplarz (kiedyś traktowany jako oryginał)(...);*
- **nazwa, data i oznaczenie dokumentu:** *data dokumentu podobnie jak w innych rubrykach, powinna być pełna i podana zgodnie ze zwyczajem zapisu dat w Polsce; (...) numer dokumentu może być w tej rubryce wpisany jako oznaczenie dokumentu, jeśli dokument jest opatrzony numerem, jeśli jednak dokument nie ma swojego numeru – należy wpisać każde inne oznaczenie, na przykład składające się z samych liter lub liter i cyfr. W razie braku daty lub oznaczenia dokumentu, należy ten fakt odnotować zwrotem „bez oznaczenia” lub skrótami „b.d.” albo „b.o.”;*

Ponadto zwrócono uwagę na formę odnotowywania tłumaczeń ustnych w przedmiotowym repertorium, prowadzonym przez tłumacza w formie tabelarycznej w programie Word. Ww. wpisy zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy, niemniej jednak nie zarejestrowano ich w rubrykach tabeli repertorium, tylko odnotowano poniżej ww. zestawienia. W związku z powyższym nie została zachowana chronologia tłumaczeń wykonywanych w roku, którego ewidencja dotyczyła.

W wyjaśnieniach z dnia 18 października 2023 r. p. Joanna Zakrzewska - Bełza wskazała, że *tłumaczenia ustne są ewidencjonowane poniżej głównej tabeli repertorium, a brak liczby porządkowej zastąpiłam numerem sygnatury akt sprawy.* (dowód: akta kontroli str. 40, 55)

Mając na uwadze wytyczne odnoszące się do tłumaczeń ustnych zawarte w pkt 5 dokumentu: *Zasady oceny*, tj: **wpis w tej rubryce** obejmuje określenie daty, miejsca i czasu trwania tłumaczenia ustnego (...), rekomenduje się rozbudowanie prowadzonego w formie tabeli repertorium o dodatkowe rubryki i ewidencjonowanie w nich tłumaczeń ustnych.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące:

uchybiecie:

– w przypadku 1 tłumaczenia zastosowana stawka nie odpowiadała kwocie obliczonej na podstawie przepisów rozporządzenia;

nieprawidłowości:

– nie zamieszczono w repertorium wszystkich informacji, do których zobowiązuje art. 17 ust. 2 ustawy.

OCENA	Pozytywna z nieprawidłowościami
Zalecenia	<ul style="list-style-type: none"> – pobierać wynagrodzenie za tłumaczenia na żądanie organów, o których mowa w art. 15 ustawy, odpowiadające kwotom obliczonym na podstawie przepisów <i>rozporządzenia</i>; – zamieszczać w prowadzonym repertorium wszystkie informacje wynikające z dyspozycji art. 17 ust. 2 <i>ustawy</i>, stosując przy tym wytyczne opracowane przez Komisję Odpowiedzialności Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości, zawarte w <i>Zasadach oceny poprawności prowadzenia repertorium czynności tłumacza przysięgłego</i>.
Pouczenie	<ul style="list-style-type: none"> – od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze; – o podjętych działaniach, mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	<p>z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO</p> <p>Mateusz Wagemann II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI</p>